

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Specjalność:

teologia kapłańska

Poziom:

jednolite studia magisterskie, stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Teologia duchowości - historia

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr letni

Wymiar:

wykład: 15 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 1

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

wykład: ks. prof. dr hab. Jan Machniak;

Koordynator sylabusu:

ks. prof. dr hab. Jan Machniak

Sylabus dostępny w ramach:

- [Teologia duchowości - historia](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, I rok, semestr letni
 - [prowadzący wykład:15h/zo/1ECTS]: ks. prof. dr hab. Jan Machniak;

Wymagania wstępne:

Znajomość podstawowych pojęć teologicznych, z dziedziny historii Kościoła na tle historii Europy i świata; posługiwanie się podstawowymi pojęciami z dziedziny historii idei, orientowanie się w nurtach myślowych i prądach teologicznych z przeszłości. Posiadanie wiedzy z historii dogmatów, znajomości Pisma świętego, historii religii.

Cele:

Historia duchowości pozwala studentowi zapoznać się z zasadniczymi kierunkami duchowości chrześcijańskiej, ich rozwojem historycznym i wzajemnym wynikaniem. Motywem przewodnim jest ukazanie drogi człowieka do Boga na przykładzie zjawisk i dzieł powstających w różnych epokach historycznych. Zwraca uwagę na aktualne problemy, jakie pojawiały się w duchowości chrześcijańskiej na przestrzeni wieków i sposoby ich rozwiązywania. Pokazuje dynamikę rozwoju modlitwy jako osobowej relacji z Bogiem, powstawania wspólnot zakonnych realizujących ideał życia chrześcijańskiego i ich wpływ na kulturę. Wskazanie powiązania zjawisk kulturowych z życiem duchowym epoki.

Treści kształcenia:

T_1 - Zapoznanie z genezą duchowości chrześcijańskiej, jej zakorzenieniu w Piśmie świętym, w sakramentach oraz jej powiązaniem z duchowością Starego Testamentu i osadzeniem w kontekście kultury semickiej, helleńskiej i rzymskiej.

T_2 - Podstawowe formy duchowości starożytnej: duchowość męczenników, liturgiczna, dziewice i samotnicy-eremici, rozwój monastycyzmu chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu, Reguły zakonne

T_3 - Poznanie mistyki Ojców kapadockich: św. Bazyli Wielki, św. Grzegorz z Nazjanzu, św. Grzegorz z Nissy oraz zagadnieniach trzech etapów życia wewnętrznego, teologii katafaticznej i apofaticznej oraz teologii mistycznej.

T_4 - Zagadnienie odkrycia Boga w duszy u św. Augustyna, duchowość chrześcijanina według św. Grzegorza Wielkiego.

T_5 - Główne nurty duchowości średniowiecznej: mistyka reno-flamandzka, devotio moderna, mistyka franciszkańska, nurt dominikański, zakony żebracze

T_6 - Wybitni przedstawiciele duchowości średniowiecza: św. Bernard z Clairvaux, św. Franciszek, św. Bonawentura, św. Dominik, Hildegarda z Bingen, Elżbieta z Schoenau

T_7 - Duchowość potrydencka - św. Ignacy Loyola, "Ćwiczenia duchowne", mistyka karmelitańska - św. Jan od Krzyża, św. Teresa od Jezusa

T_8 - Początki duchowości w Polsce - "Bogurodzica" i duchowość Maryjna; "Kazania Przemyskie", Jakub Wujek SI, Piotr Skarga SI, Adam Opatowiusz,

T_9 - Duchowość szkoły francuskiej (XVIII w.), kard. P. de Berulle, Ch. Condren, J.J. Olier, kwietyzm w duchowości

T_10 - Duchowość „małej drogi” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, mistyka bł. Elżbiety od św. Trójcy, bł. Karol de Faulcoud

T_11 - Rozwój życia zakonnego w Polsce - zmartwychwstańcy, Służebniczki, Albertyni i Albertynki, Felicjanki, działalność bł. Honorata Koźmińskiego

T_12 - Duchowość po Soborze Watykańskim II; rozkwit mistyki polskiej: św. Faustyna Kowalska, Sł. Boża. Zofia Paula Tajber, Rozalia Celakówna; działalność św. Maksymiliana M. Kolbego, Kard. Stefana Wyszyńskiego, św. Jana Pawła II

Efekty kształcenia:

E_1 - Opanowanie wiedzy historycznej o rozwoju duchowości chrześcijańskiej ze szczególnym podkreśleniem ciągłości wiary i przybierania nowych form

E_2 - Student w wyniku przeprowadzonych zajęć uczy się porządkowania i hierarchizowania nowych zjawisk w duchowości, definiuje pojęcia pojawiające się w nurcie monastycyzmu i życia zakonnego

E_3 - Zdobywa wiedzę, która pozwala mu krytycznie spojrzeć na rozwój duchowości i jej stan aktualny; poznaje wzorce postaw chrześcijańskich

E_4 - Staje się zdolny do krytycznego opracowania materiału z przeszłości jak rozmyślania, dzienniki, notatki duchowe

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M_1 - wykład

M_2 - zapoznanie się z zabytkami duchowości polskiej np. jedną postacią historyczną, np. Piotr Skarga, "Żywoty Świętych Starego i Nowego Zakonu", Wilno 1579; Adam Opatowiusz, "Fascykuł nabożeństwa pobożnego", Kraków 1655

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

W_1 - Zaliczenie z oceną

W_2 - przygotowanie lektury z duchowości chrześcijańskiej: św. Teresa z Liseux, "Dzieje duszy", św. Faustyna Kowalska, "Dzienniczek"

Lektury podstawowe:

- Aumann J. OP, Zarys historii duchowości, Kielce 1993
- Misiurek J., Zarys historii duchowości chrześcijańskiej, Lublin 1992;
- Misiurek J., Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej, T. I-III, Lublin 1994;
- Bouyer L., Ancilli E., Storia della spiritualità, Bolonia 1987, T. I-X

Lektury uzupełniające:

- Duchowość zakonna. Zakony w Polsce, red J. Kłoczowski, J. Kozak, Kraków 1994;
- Górski K., Zarys dziejów duchowości w Polsce, Kraków 1986;
- Kanior M. OSB, Historia monastycyzmu chrześcijańskiego, T. I, Kraków 1993;
- Augustyn, Wyznania, Znak, Kraków 2007;
- Benedykt, Reguła zakonna,
- Ignacy Loyola, Ćwiczenia duchowne
- Jan od Krzyża, Dzieła, Kraków 1995
- Teresa z Avila, Dzieła, Kraków 1987
- Teresa od Dzieciatka Jezus, Dzieje duszy, Kraków 2007
- Faustyna Kowalska, Dzienniczek, Kraków 1983.

Uwagi: